

DETTA HAR HÄNT

ÅR 2018

**KRAAPOHKE SAEMIEN REEREMETJIELTE
DROTEA SAMISK FÖRVALTNINGSKOMMUN**

SAEMIEN REEREMETJIELTE SAMISK FÖRVALTNINGSKOMMUN

MYCKET HAR HÄNT UNDER ÅRET

och här kommer ett axplock av händelserna. Det har varit ett händelserikt år i Kraapohke och speciellt på Samernas nationaldag.

Doroteadagen firades lördagen den 3/2 och då anordnades samiskt pyssel med Minimus, (Västerbottens museum) på biblioteket, där samordnaren även var delaktig. Förskoleklass hade utställning av samiska flaggor och Doroteadrottningen på biblioteket.

Samernas nationaldag firades genom att den samiska samlingen och den nya skyltningen, nyinvigdes av kommunchef Olli Joenväära. Skyltningen finansierades av Region Västerbotten.

Efter invigningen var det föreläsningen *"Hitta ditt kulturarv på nätet – samiskt tema"*. Där botaniserade vi bland Västerbottens museums rika utbud på Internet bland föremål, foton, fynd och fornlämningar med Erik Sandén, arkeolog, Västerbottens museum. Vi avslutade kvällen med tårta och mingel.

Kostenheten i Dorotea firade Samernas nationaldag med renskav till lunch på skolan och förskolan. På äldreboende serverades också renskav med tillbehör samt en strut med hjortrongrädde till efterrätt. Middagen bestod av rödingfilé med gräslökssås, potatis och grönsaker.

På förskoleavdelningen Björnen flaggades den samiska fasadflaggan under dagen, aktiviteter under dagen var sånger och samiska sagor.

Roland Blomqvist och Bitten Sjöström ordnade att "Give me five" barnen fick åka till Östersund för att se den berömde jojkkikalen Plupp.

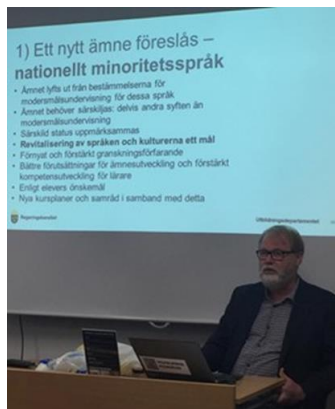
FAKTA: Dorotea kommun blev samisk förvaltningsområde 1 januari 2012. Det innebär att regeringen har givit kommunen ett ökat ansvar att stärka och synliggöra det samiska språket och kulturen, utöver minoritetslagens grundskydd. Dorotea kommun får årligen statsbidrag för de merkostnader som kan medföras.

SAEMIEN IKTEDÄJJA SAMISK SAMORDNARE

Nätverket Praedtieh inkluderar idag tio förvaltningskommuner inom det sydsamiska språkområdet, från Idre i söder till Vilhelmina i norr. Under året 2018 har det varit två Praedtieh-möten i Östersund och Stockholm. Praedtieh anordnade två föreläsningstillfällen under Staare2018 med Ol-Johan Sikku "Dekolonisering av det koloniserade Saepmie! Föreläsningen handlade om att samerna som folk och Saepmie som nation sedan tusen år tillbaka har upplevt en ständigt pågående kolonialisering av både markerna och kulturen, men också av normerna och sättet att tänka. I samband med Staare2018 anordnade Dorotea och Vilhelmina samiska förvaltningskommuner en bussresa till Östersund (Staare).

Minoritetshandlingsplanen samt verksamhetsplaner för förskola och äldreomsorg har reviderats i slutet av året, med anledning av att minoritetslagen ändras den 1 januari 2019. Alla planer har fått en ny layout och design utifrån den grafiska manualen som beslutats i kommunen.

Kommungemensamt möte i Östersund
Samisk samordnare tillsammans med rektor Dag Skoglund var på ett kommun-gemensamt möte i Östersund den 30 augusti. Det var totalt nio kommuner representerade från Vilhelmina i norr till Älvdalen i söder. Temat var förskola och skola, föreläsare på mötet var Jarmo Laino och Charlotta Svonni.

Konferens i Stockholm

Kulturdepartementet, Sametinget och Länsstyrelsen i Stockholm bjöd in till en konferens i december gällande – En stärkt minoritetspolitik.

Revidering av minoritetslagen, från den 1 januari 2019 träder ändringar i lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk i kraft. Ändringarna förstärker rättigheterna för urfolket samerna och de övriga nationella minoriteterna judar, romer, sverigefinnar och tornedalingar samt minoritetsspråken jiddisch, romani chib, samiska, finska och meänkieli. Vid årsskiftet träder även ändringar i skollagen (2010:800) i kraft vad gäller förskola på nationella minoritetsspråk samt ändringar i socialtjänstlagen (2001:453) gällande personal med kunskaper i minoritetsspråken.

Under året har fem samrådsmöten skett i kommunen med den samiska samrådsgruppen gällande minoritetslagen.

AARHSKUJLE JIH VOERESHOKSE FÖRSKOLA OCH ÄLDREMSORG

Fortbildningen med Solveig Labba i

Dorotea under juni månad. Solveig höll i fortbildningsdagen för förskolepersonal. Hon har under många år jobbat med barn och slöjd på ett kreativt och roligt sätt. Personalen fick höra hur hon har jobbat med barnen och skapat föremål av naturmaterial. Sedan fick personalen tälja en egen trollslända och göra en egen saga, ramsa eller dikt till sin berättelse om trollsländan.

Staaloe

Eleverna i förskoleklass tom. årskurs 3 i Dorotea kommun, blev inbjudna att se föreställningen om Staaloe. Det var en spännande och lite skrämmande föreställningen om pojken som lurade Staaloe.

Marknadsvantar

Vernissage av utställningen Marknadsvantar skedde på kvällen den 4 oktober. Utställningen varade i tre veckor och var välbesökt av allmänheten. Samordnaren anordnade även workshop för eleverna i årskurserna 4-6, där de fick mönstra sin egen vante. Eleverna hade sedan en egen utställning på biblioteket.

Arbetet med den samiskprofilerade omvårdnadsavdelningen har fortsatt även detta år. Samordnaren har haft samisk kultur- och historiekurs med personalen på Skogsforsen (Bergvattengården) under veckorna 7-9. Samordnaren har gjort undervisningsmaterialet som bestod av 10 olika ämnen, varje ämne består av ett elevkompendium med instuderingsfrågor samt tillhörande Powerpoint presentationer med text och filmer. Förutom de 6 teoritillfällena, bakades det även Gaahkoe på avdelningen, som de boende fick avnjuta till kvällsfika.

Under året har det varit två tematräffar på Bergvattengården, teman var hård- och mjukslöjd samt vantar/stickning. Personal från kostenheten har fått teoretiskutbildning under två dagar i maj gällande samisk mat. Sedan fortsatte utbildningen med kostenhetens personal med en dag i samisk matlagning under hösten. Det var en intensiv och rolig dag i köket på Bergvattengården, personalen var inspirerad och duktiga.

Vi välkomnar 2019 och jobbar vidare med målet att Kraapohke skall bli Sveriges bästa samiska förvaltningskommun!